W niedzielę dnia 2 kwietnia 1922 o godzinie 4 po poł. odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Grodzkiej 43.

ZGROMADZENIE KUPCÓW

na temat:

Sejm a postulaty kupiectwa

referować będzie:

p. poseł Dr. O. Thon

Prosimy o liczne i punktualne przybycie

Wydział.

Umowa handlowa francusko-polska.

(Z Redakcji: Umieszczamy w całości referat p. Pfeffera, wygłoszony dnia 19|3. br. w lokalu Krak. Stow. Kupców, który ze względu na bardzo interesującą treść, podajemy czytelnikom do przeczytania. Jest to pierwsza fachowa krytyka traktatu. Do tej sprawy jeszcze powrócimy).

Umowa handlowa francusko-polska zawarta została podczas pobytu Naczelnika państwa w roku ubiegłym w Paryżu. Obecnie podpisaną została dnia 6. lutego br., a ma wejść w życie po ratyfikowaniu przez Sejm.

U nas zainteresowanie co do umów handlowych jest znikomo małe, bo zawarte dotychczas traktaty handlowe ostatnio z Czechosłowacją nie zawierają nic godnego uwagi, niczego, coby narody ściślej związały i gdy już traktat francusko- polski rok jest zawarty, opinja publiczna apatycznie zapowiedź ratyfikacji umowy przyjmuje.

Ta apatja w tym kierunku jest nieusprawiedliwioną. Umowa ta zawiera dla rozwoju stosunków gospodarstwa polskiego znaczenie, bodaj że pierwszorzędne, skarb państwa niejednokrotnie poniesie olbrzymie wprost ofiary, społeczeństwo będzie wydawało pieniądze na rzeczy zupełnie obecnie zbyteczne, gdyż stworzono system protekcyjny dla Francji, który bardzo łatwo będzie wyzyskany przez nielojalne jednostki i narazi dochody państwa na miljardowe straty. Stworzono, naszem zdaniem, system protekcyjny dla Francji, który wyjdzie na korzyść kilku lub kilkunastu kapitalistom, atoli Polska jako państwo, jej przemysł i handel, jej finanse, zgoła nic nie uzyskały, przeciwnie, w wielu wypadkach poniosą smutne konsekwencje z tytułu obecnego traktatu.

Dziwić to nas nie może, i jesteśmy przekonani, że ci, którzy koło ułożenia tej umowy byli czynni, byli zupełnie nie przygotowani do takiego zadania. Zainteresowane sfery przemysłowe i handlowe, nie zostały o zamiarze rządu naszego poinformowane. Obawiamy się, że na nasze rekryminacje prasa szowinistyczna podniesie silny alarm i twierdzić będzie że tylko krytykować umiemy, gdy my uzyskaliśmy Bóg wie jaki hojny dar, którego się tak łatwo pozbyć nie należy.

Do samej umowy, obejmującej 20 punktów, dojdziemy, nie zawadzi jednakowoż kilka słów powiedzieć o dzisiejszej Francji.

Francja obecnie obejmuje 551.000 klm² po przyłączeniu Alzacji i Lotaryngji. Ostatni spis ludności wykazuje 37,500.000 a spis z roku 1911 wykazał 39,600.000. Straty Francji, wynoszące na wojnie 1,4 miljonów żołnierzy, nie usprawiedliwiają jed-

nak tego ogromnego spadku ludności. We Francji jest 2 miljony małżeństw bezdzietnych, inne stosowane ograniczenia przyrostu ludności powodują dalszą klęskę ludnościową.

Stan finansowy państwa przedstawia się obecnie:

Majątek narodowy Erancji oceniano przed wojną na 400 miljardów franków, obecnie zadłużenie Francji wynosi 200 miljardów franków, prócz zniszczenia 10 departamentów. Zadłużenie Francji w Stanach Zjedn. wynosi obecnie 3,350.762.000 dolarów, w Anglji 435 miljonów funtów szterl. Deficyt w roku 1921 został pokryty pożyczką w banku biletowym na 23 miljardy franków. Wartość franka spadła na 0.46 i 1|2 wedle kursu szwajcarskiego, w stosunku do dolara wynosi stan obecny 11,01 franków za dolar, przed wojną 5,18 fr. za dolar. Zniszczenie Francji spowodowane przez Niemców jest tak ogromne, że przerasta zniszczenie w każdym innym kraju podczas całej wojny. Ludność zniszczonych departamentów nie odbudowuje się wcale, nie jest zupełnie zainter[illegible]owaną w odbudowie, do której rząd francuski szu[illegible]botników z całego świata. Ludność francuska [illegible]uje się temu na ogół bezczynnie. Dlatego też [illegible]jemy bardzo mały też postęp w odbudowie zniszczonych departamentów, mimo, że Niemcy dostarczają sporo materjału reparacyjnego.

Przemysł Francji od chwili zawieszenia działalności wojennych nie okazywał większego znaczenia dla nas. Przywóz do Polski z Francji w pierwszych 8 miesiącach 1921 roku wynosił 14.067 ton, czyli 0.41 proc., a wywóz nasz do Francji wynosił w tym czasie tylko 11.313 ton, co czyni tylko zaledwie 0.9 proc. ogólnego naszego wywozu. Kapitał francuski stronił też od nas, choć wprawdzie badał możność zainteresowania się zagłębiem naftowem, gdzie przed wojną był bardzo słabo zastąpiony. Francuzi szukali w różnych centrach naszego przemysłu tylko za pewnym lukratywnym interesem. Słyszano o zamiarach założenia różnych fabryk. Obecnie sytuacja się tak przedstawia, że wskutek uzyskania dość znacznych beneficjów cłowych przy przywozie francuskich wyrobów, od tego zamiaru założenia u nas fabryk Francja odstępuje. W przemyśle naftowym zawładnęła Francja szeregiem kopalń i rafinerji. Ulgi cłowe, które Francja zamierza stosować dla naszego wywozu, obejmują jedną pozycję i to dla maszyn tkackich, w której zainteresowanych jest jedna lub 2 fabryki. Reszta ulgowych pozycji jak drzewo, trzoda, owce, kozy, jaja, masło, ziemniaki, chmiel, nasiona buraków cukrowych, krochmal, mączka kartoflana, szczeciny, cykorja, nafta i derywata naftowe, stanowią chwilowo dla nas po części pozycje ujemne, bo nie jesteśmy w stanie pokryć naszego własnego zapotrzebowania, a wywóz wywoła głód towarowy i drożyznę u nas, skoro stosunek franka do marki równa się 1 do 400 a zupełnie nie daje nam przewagi nad pozycjami wolnego przywozu do Polski z Francji artykułów zbytku, jak win musujących, mydełek, perfumerji i t. d.

Nasza taryfa celna o zniżkowych stawkach dla przywozu z Francji obejmuje przeszło 140 pozycji i obejmuje zarówno surowce, jak i gotowe fabrykaty. I tak zniżka cłowa wynosi dla:

tekstyljów bawełnianych . . . . 25 proc.
„ wełnianych . . . . 30 „
bielizny, kostjumów, kapeluszy . . . . . . 25 proc.
rękawiczek, obuwia, skórzanych wyrobów 35 „
pasów transmisyjnych, siodeł . . . . . . 30 „
pasztetów, win, szampanów, sardynek w oliwie, koniaków, sacharyny, likierów . . 50 „
filmów . . . . 45 „
automobili, kaloszy, tabaku, jedwabiu, mydeł toaletowych, wyrobów farmaceutycznych, motocyklów . . . . 40 „

Największym sukcesem Francji przy zawarciu traktatu, jest opanowanie naszego rynku w dziale korzennym, bez jakiegokolwiekbądź ekwiwalentu. Sprawa wymaga nieco bliższego zbadania. W organie ministerstwa przemysłu i handlu z dnia 23|2 br. br. p. René Sygietyński pisze o tem:

Bieżąca lista D. przedstawia dla Francji interes specjalny. Umowa udziela Francji prawa przywozu do Polski artykułów kolonialnych (kakao, kawy, herbaty, pieprzu o zniżce 40 proc., korzeni, wanilji o zniżce 40 proc., tytoniu o zniżce 40 proc., surowców tekstylnych z bawełny o 25 proc., z wełny o 40 proc. jedwabiu 40 proc., kauczuku 30 proc.) na zasadize największego uprzywilejowania bez względu na kraj pochodzenia, a więc i w tym wypadku, gdy dane towary pochodzić będą też z innych krajów, niż Francja lub jej kolonje. Przywilej ten przysługuje firmom francuskim lub polskim, zarejestrowanym we francuskim rejestrze handlowym.

A teraz komentarz:

„Francja wytęża obecnie swe siły w kierunku zawładnięcia rynków towarami kolonialnemi, oraz tytoniem, którego uprawa w Algierze rozwija się nader pomyślnie“, „Ten punkt umowy, b. zresztą dogodny dla Francji, nie stawia bynajmniej Polski w zależność, może natomiast przy należytem wyzyskaniu go przez Francję, niezmiernie ważny mieć wpływ na ukształtowanie się ogólnych warunków handlu towarami kolonialnemi w całej Europie. Przed wojną cały prawie obrót towarami kolonialnemi był zawładnięty przez rynek niemiecki. Kto znał stosunki brazylijskie i badał je na miejscu, ten wie b. dobrze, iż cały prawie handel kawą i kakaem był w rękach niemieckich. Nieraz te firmy miały ładnie brzmiące „raisons sociales“‘ lub nosiły nazwiska egzotyczne, w rezultacie jednak byli to Niemcy, częstokroć naturalizowani w Brazylji, Argentynie lub Peru, ale zawsze Niemcy. Stąd też Hamburg i Brema były głównemi odbiorcami produktów brazylijskich, argentyńskich i peruwiańskich. Mniejsza tylko część towarów szła do Antwerpji i Hawru, przeważnie na zapotrzebowanie danego kraju, bez dalszego eksportu.

Za każdym razem, gdy kupcy polscy lub rosyjscy, chcieli się uwolnić od kurateli niemieckiej i starali się nawiązać bezpośrednie stosunki z Ameryką poł., okazało się, **iż Hamburg był tańszym.**

Takie zawładnięcie rynkiem światowym zawdzięczały Niemcy przed wojną swej sprężystej administracji, a następnie dwom specjalnie czynnikom, mianowicie organizacji kredytowej przy pomocy całego szeregu banków, wreszcie znakomicie rozwiniętej marynarce handlowej. Wojna położyła tamę temu opanowaniu rynku. Anglia dopięła przedewszystkiem swego celu i zniszczyła prawie całą marynarkę niemiecką, wytrącając Niemcom najpoważniejszy ich atut w tej grze wielko-światowej. Niewątpliwie Niemcy **dążyć będą do odzyskania dawnych rynków, na**

to jednak potrzeba dużo czasu. O ile sądzić można z zamierzeń Francji, i traktat francusko-polski jest tego dowodem, Francja pragnie wykorzystać sytuację i chciała zawładnąć rynkiem kolonjalnym."

Otóż teraz zrozumiemy, jaki prezent zrobiliśmy nie narodowi francuskiemu, ale kilku kapitalistom francuskim, którzy dzięki temu traktatowi b. wiele zarobią, skarb zaś nasz b. wiele straci. Wystarczy bowiem, gdy Francuz podpisze dokument ekspedycji, by skarb polski zubożał na każdej przesyłce.

Nikt bowiem nie będzie z nas na tyle naiwnym, by wierzył, że towar, pochodzący z tańszej opłaty cłowej, będzie dostarczany konsumentowi polskiemu po tej zniżonej cenie. Rzeczą kalkulacji importera będzie, by swoją fachowość, brak organizacji i doświadczenie, kalkulował do granic cen konkurencji niemieckiej.

Nasz przywóz tytoniu, jedwabiu, korzeni i t. d. czy to ze Wschodu, czy z Holandji lub Włoch, stać będzie pod stałą kontrolą Francji, raczej tylko kilku firm francuskich, a skarb będzie płacił za to miljardami.

Jeszcze o jednym interesie kapitalistów francuskich słów kilka. Polska na części Górnego Śląska, która nam przypadła, otrzyma bez odszkodowania kopalnie państwa niemieckiego, o produkcji rocznej 5 — 6 miljonów ton węgli, prócz koksu. Cała Małopolska produkuje węgle o niższej kaloryzacji tylko do 2 milionów ton rocznie, Kopalnie rządowe stanowią z tego 22 procent produkcji rocznej. Celem eksploatacji tych rządowych kopalń, stworzono przy współudziale kapitalistów francuskich „Polsko-francuskie towarzystwo dla kopalń górnośląskich" i na lat 36 wydzierżawiono ten kolosalny skarb narodowy temu t o w a r z y s t w u zupełnie bezpłatnie. Wprawdzie rząd polski zastrzegł sobie 50 procent udziału w spółce, ale mamy pewne dane do stwierdzenia, że nie wielkie dochody będzie miało z tego państwo nasze. Już bowiem rozdzielono synekury różnym panom z roczną pensją w wysokości 300.000 franków, by spokojnie na posiedzeniach mogli spać snem sprawiedliwych.

Tak wygląda dorobek nasz z obecnie obowiązującej umowy francusko-polskiej. —

Rafał Pfeffer.

Projekt ustawy mieszkaniowej.

Kwestja zmiany dotychczasowej ustawy mieszkaniowej wchodzi ponownie pod obrady Sejmu. Jesteśmy przyzwyczajeni, że wszystkie sprawy, które tak ciężko dotykają społeczeństwo, zostają załatwiane bez porozumienia się ze społeczeństwem. Mówią też dzisiaj o tem, że u nas polityka nad życiem gospodarczem panuje, że nie uwzględnia się momentów gospodarczych, że tylko i wyłącznie chwilowa konjuktura polityczna narzuca naszym czynnikom kierunek myśli przewodniej w dziale gospodarczym, skutkiem czego niestety panuje u nas zupełny chaos, zupełne niezrozumienie potrzeb życia gospodarczego, a najważniejsze, stajemy zawsze przed faktami, które tak dotkliwie dają się odczuć wszystkim. Nie inaczej rząd nasz postępuje w sprawie obecnej reformy ustawy mieszkaniowej. Podkomisja, zajmująca się sprawą ochrony lokatorów, stanęła na tem stanowisku:

1). aby dopuścić swobodę umów co do wysokości komornego, w myśl noweli rządowej,

2). aby przyjąć podwyżkę komornego w rozmiarach następujących:

a). z mieszkań, mieszczących się w suterenach i na poddaszach, oraz z mieszkań, składających się z 1 izby bez żadnych dalszych ubikacji, podwyższyć 25-krotnie w stosunku do komornego z roku 1914,

b). z mieszkań o ilości pokoji od 1 — 4 włącznie, 50-krotnie

c). z mieszkań, składających się z 5 — 6 pokoji, 60-krotnie

d). z mieszkań, składającyhh się z większej ilości pokoji 80-krotnie

e). z lokali na hotele, pensjonaty, pokoje umeblowane, banki, sklepy, lokale handlowe i przemysłowe, oraz na pracownie nie połączone z mieszkaniem 100-krotnie

f). za lokale na szkoły, zakłady dla dzieci i t. p. 60-krotnie

g). za lokale na drobne pracownie albo sklepy, połączone z mieszkaniem, zamieszkałe osobiście przez właściciela, a nie przenoszące włącznie [illegible] pokoi, 60-krotnie,

3). aby 10 procent wpływu za komorne wpływało do kas miejskich na rzecz odbudowy miast.

Nie wiemy, czy ta uchwała, powzięta przez Komisję prawniczą, zostanie w swej całej rozciągłości utrzymaną. Ale już dzisiaj skonstatować musimy, że gdyby ta uchwała została utrzymaną, to wówczas nastąpiłoby ogromne wprost przesilenie w miastach. Ciekawem jest dlaczego specjalnie ludność pracująca w miastach, kupiectwo i rzemieślnic[illegible] tak horendalne komorne płacić, dlaczego [illegible]ość, która dotychczas najcięższemi podatkami [illegible]błożona, ma jeszcze i ten ciężar na siebie [illegible]yjąć. Komisja prawnicza chyba musi wiedzieć, że ludność miejska żyje w bardzo ciężkich warunkach, że dzisiaj w miastach nie można mówić o żadnych dochodach, że deficyt gospodarczy łamie to, co praca i oszczędność przynosi. Nie wchodzimy tu w samą kwestję czynszów najmu za mieszkania, o to walczyć będzie ta część ludności, która czuje się tem dotkniętą, ale wchodzimy tu w sprawę nałożenia na lokale handlowe i przemysłowe aż 100-krotnej podwyżki. Czem właściwie można taką podwyżkę uzasadnić? Już dzisiaj zmuszone są te warstwy społeczne płacić nie tylko za siebie, ale też i za innych mieszkańców, czy to tytułem wodociągowego, światła i tp. Gdyby jakaś relacja była utrzymaną między używaniem mieszkań a lokali sklepowych i tp., to wówczas nie mówilibyśmy nic, ale tu w tym wypadku niema żadnej relacji, tu tylko żyje ciągle myśl, że właśnie kupiectwo i przemysł tak dużo zarabia, i takie jest bogate, że można nakładać nań wszelkie możliwe ciężary, jakie tylko nasi suwereni wymyślą. Jest to jednakowoż najtragiczniejszą nieprawdą i gdyby ci projektodawcy zobaczyli, jak się u nas zarabia, wiele przejść ma

każdy kupiec, rzemieślnik, czy przemysłowiec, nim dojdzie do tego smutnego faktu i zrozumienia, że to co zarobił, jest tylko iluzorycznem, gdyż obecna gospodarka społeczna, skarbowa i walutowa niszczy cały zarobek, to wówczas nigdyby do tych projektów nie doszło. My konstatujemy, że gdyby projekt powyższy stał się faktem, to wówczas miasta upadną, inteligencja w miastach zniknie, przemysł i handel ustanie, bo nikt nie będzie zdolny tyle zarobić, by móc wydatki pokryć, a drożyzna dojdzie do cen dzisiaj nienotowanych. Państwo ma na to sposób, bo drukuje ciągle nowe banknoty, ale my w miastach nie mamy na to żadnego sposobu, by deficyt nasz w jakikolwiekbądź sposób pokryć. My nie mamy drukarń, któreby pozwalały nam tworzyć coraz to większej ilości pieniędzy, w miastach pracować się musi z tem przeświadczeniem, że to co się zarobi, to się właściwie traci.

Nie jesteśmy przeciwni racjonalnej podwyżce czynszów, ale to wszystko musi iść w pewnej progresji, w pewnym stosunku do ogólnego dochodu, wszelkie nagłe, niespodziewane zwyżki wstrząsają gospodarstwem i doprowadzają do najsmutniejszych konsekwencji. Miastami chce się odbudować nasz zniszczony skarb państwa, miastami chce się odbuwywać zniszczone finanse gminne, ale czem je odbudowywać, jeśli faktycznie w miastach nic nie mamy, może tę trochę towarów, której sprzedaż uniemożliwia rząd przez urzędy walki z lichwą, przez ciągłe ograniczenia, reglementacje itp. Wiemy, iż głos nasz będzie głosem wołającego na puszczy, ale to jedno niechaj będzie dla nas wszystkich nauczką, że jak długo nie zorganizujemy się odpowiednio, to wówczas wszelkie podobne projekta staną się ustawą, której ostateczną konsekwencją będzie zupełne zniszczenie pr[illegible]łu i handl[illegible]

Udział Polski w odbudowie Rosji.

Staraniem Polskiego T-wa Wschodniego w Warszawie odbyło się w ub. środę przy licznem zgromadzeniu członków i osób zaproszonych zebranie dyskusyjne na temat — „Polski Udział w Odbudowie Rosji“.

W dłuższem przemówieniu wstępnem, prezes T-wa. Aleksander Lednicki, nakreślił wytyczne linje politycznej ideologji w tej sprawie.

Szereg mówców wzięło żywy udział w dyskusji, podnosząc szereg konkretnych wniosków.

W konkluzji przewodniczący zreasumował wynik dyskusji w następujących punktach:

1) Konferencja jednomyślnie stwierdziła, że polski wysiłek zbiorowy należy skierować przedewszystkiem w stronę podniesienia własnego gospodarstwa Rzeczypospolitej Polskiej i jej stanu ekonomicznego.

2) Polska nie posiada kapitałów inwestycyjnych któreby mogły pójść do Rosji.

3) Nadmiar fachowych sił, o ile takowe nie mogą być należycie zużytkowane w Polsce, mogą być skierowane ku utrwaleniu polskiego stanu posiadania na Wschodzie, a przedewszystkiem zaś ku podniesieniu polskich cukrowń i fabryk gospodarstw rolnych na Ukrainie.

4) Polska powinna dążyć do tego, by kapitał obcy, dla naszych jednak interesów zasadniczo przychylny, był nadewszystko skierowany do Polski i zużytkowany na stworzenie odpowiednich placówek, jako terenu przygotowawczego dla dalszych ingerencyj do Rosji.

5) Zważywszy na specjalne położenie Polski między Wschodem i Zachodem, powinna Polska być uważaną za najbardziej odpowiedni trakt dla tranzytu i w tym celu powinien on być należycie przygotowany i przystosowany.

6) Wreszcie z punktu widzenia handlowego, Rosja może służyć dla Polski za rynek komplementarny, który w odpowiednich warunkach powinien być przez Polskę obsłużony.

W celu szczegółowego opracowania planu działalności, wyłoniona została specjalna komisja „dla sprawy polskiego udziału w odbudowie Rosji“, w składzie Kazimierza Chrzanowskiego, jako przewodniczącego, Józefa Karpowicza i Stanisława Wróblewskiego, jako wice-prezesów, Tadeusza Michalskiei Władysława Szczyta, inżyniera, jako sekretarzy.

W sprawie utrudnień paszportowych.

Na interwencję Krak. Stow. Kupców w sprawie utrudnień paszportowych, zawiadomiło Ministerstwo Spraw. Wewn. rezolucją z dnia 20|III. br. Nr. B. B. 4228 Krak. Stow. Kupców, iż ze względu na stan finansowy, w jakiem się znajduje skarb państwa, Minist. Skarbu poczuwa się do obowiązku uzależnić kwestję opłat paszportowych przedewszystkiem od względów finansowych. Minist. Spraw Wewn. nie przypuszcza, by rozwój handlowy i polityka przemysłowa ponosiły dotkliwą szkodę dzięki utrzymaniu dotychczasowych opłat. Uznając jednakowoż konieczność uproszczenia formalności wogóle, a w szczególności dla tych obywateli, których interesy handlowe zmuszają do częstych wyjazdów zagranicę, Ministerstwo wprowadza obok istniejących paszportów (wzród N. 1 a.) jeszcze paszporty (wzór N. 1 b.) na wielokrotne przekroczenie granicy

terminem 6-miesięcznym bez obowiązku wizowania paszportu przed każdym ponownym wyjazdem. Opłata za tego rodzaju paszporty wynosić będzie jednorazowo 15000 mkp. Do uzyskania tego rodzaju paszportów koniecznem będzie przedłożyć zaświadczenia, stwierdzające i uzasadniające przyczynę wyjazdu, wydawane przez

a) miarodajne władze państw.
b) poszczególne Izby, Związki handlowo przem. itp. poważne instytucje lub przedsiębiorstwa.

Rozporządzenie, dotyczące wydawania takich paszportów, ukaże się w dniach najbliższych.

Ze względu na narzekania przeciw urzędom, wystawiającym paszporty zagraniczne, na przewlekłość manipulacji paszp., kontroli wojsk. etc., wyjaśnia Ministerstwo, że paszporty winny być w ciągu 5 dni od daty złożenia podania przygotowane. Jeśli się przedłoży zaświadczenie władz państw., lub instytucyj społecznych, o konieczności jaknajprędszego wyjazdu, lub udowodni to innemi dokumentami, paszport winien być wydany w ciągu 3 dni. Gdy przedłoży się urzędowe zaświadczenie centralnych władz państw., że natychmiastowy wyjazd jest koniecznym w związku z interesami państwa, paszport winien być wydany tego samego dnia bez przedłożenia świadectwa kwalifik. i zaświadczeń P. K. U.

Podania uważa się za złożone od dnia złożenia podania wraz ze wszystkiemi załącznikami (świad. kwalifikacyjne, zaświadczenie lub zezwolenie władz wojsk. wzgl. zaświadczenie władz skarbowych o uiszczeniu podatku).

Co do wywiadów policyjnych, oświadcza Ministerstwo, że zadaniem i obowiązkiem ich jest stwierdzić jedynie prawdziwość danych osobistych petenta i tożsamość osoby. Urzędy policyjne nie są wcale powołane przy wystawianiu świadectwa do opinjowania o osobie petenta i jego fizjonomji politycznej.

W sprawie dwuletnich uprawnień paszportowych oświadcza Ministerstwo, że w danej chwili wydawanie takich paszportów jest niemożliwe ze względu na żywotne interesa Państwa.

(*Od Redakcji*) W tej sprawie wniesie Krak. Stow. kupców ponownie memorjał do kompetentnych czynników.

Z aktualnych spraw.

Zgromadzenie z dnia 26. b. m.

Pan r. **Schechter** otwiera zgromadzenie na którem byli obecni b. wielu członków i niecżłonków. Omawia sprawę projektu ustawy o ochronie lokatorów, oraz uchwały Komisji prawniczej w sprawie nadmiernej podwyżki czynszów. Mowca zaznacza, że projektowane podwyżki w tej formie ,jaką przyjęła Komisja prawnicza w Sejmie ustawodawczym, są dla kupiectwa jakoteż dla klas pracujących wogóle katastrofalne. Nie są one uzasadnione ani obecnemi stosunkami ekonomicznemi, ani też nie mogą być one oparte na prawie podaży i popytu. Podnosi się prawo konieczności odbudowy miast, a miasta stara się odbudowywać wyłącznie kosztem lokatorów. Właściciele domów żądają podwyżki motywując to koniecznością utrzymania w dobrym stanie domów, to jednak co żądają i co Komisja prawnicza uchwaliła, przekracza wszelkie granice i wywoła z natury rzeczy nową falę drożyzny. Mowca jest za pewną podwyżką czynszów, ale podwyżka ta powinna iść równomiernie i proporcjonalnie w górę. Wszelkie nagłe i gwałtowne obciążenia wywołają i tak w naszym słabem życiu gospodarczem przesilenia, przed któremi klasa pracująca. kupiectwo bronić się z całych sił musi. Mowca przedkłada rezolucję, którą w następnym tygodniu umieścimy.

Pan **Wallach** oświadcza, iż nowa podwyżka czynszów złamać może kupiectwo drobne, a szczególnie klasy rzemieślnicze. Domaga się, by kupiectwo energicznie przeciw tej ustawie wystąpiło, albowiem ostatnie podatki, danina, ograniczenie czasu pracy osłabiło materjalnie kupiectwo.

Dr. Schnitzer, nawiązując do mowy p. radcy Schechtera żąda, by nie lokatorzy odbudowywali miasta lecz bystworzono Bank odbudowy, który miasta z tego stanu w jakim się znajdują wyratuje.

Jeżeli Polska naśladuje Francję, to niechaj także i w sprawie podwyżek czynszu naśladuje Francję, gdzie podwyżka doszła do 25 proc. zasadniczego czynszu z roku 1914. Nie chodzi tu bowiem, by zupełnie naśladować Francję, ale w każdym razie należy ten umiarkowany sposób postępowania i u nas zachować.

Pan Frenkel broni stanowiska właścicieli realności, przedstawiając, że właściciele domów dokładają stale do nich.

Pan Kupfer jest za przyjęciem rezolucji, jaką uchwalono na zgromadzeniu socjalistycznem i żąda by kupiectwo łącznie z partją socjalistyczną zajęło stanowisko w sprawie projektowanej podwyżki czynszów.

Pan Monderer uważa, że koniecznem jest w pewnym kierunku czynsze podwyższyć, lecz ten rodzaj podwyżki, jaką przyjęła Komisja prawnicza jest niemożliwym wogóle do poważnego traktowania. Kwestją tą powinna się zająć Rada Miejska. Mowca odczytuje uchwałę Rady Miejskiej we Lwowie. Wnosi, by tą sprawą również Rada Miejska w Krakowie się zajęła.

Pan **Horowitz** nawiązując do mowy p. Monderera żąda by jednozgodnie traktowano wszelkie lokale. Powinien być jednolity mnożnik dla wszystkich

lokali. Właściciele są zorganizowani i swoją organizacją potrafili wmówić w Sejm, że są ofiarami wojny. Rząd nie pobiera dla tego od nich odpowiedniej daniny. Obecnie kupcy z powodu kolosalnej wprost stagnacji nie mogą zapłacić daniny. Obłożono kupiectwo ciężarami i podatkami, które w swej konsekwencji złamią kupiectwo uczciwe tak, iż w miejsce uczciwych dzisiaj jednostek wejdą paskarze, którzy się żadnemi ustawami liczyć nie będą. Ustawa o podatku patentowym nakłada na pierwszą klasę podatek w wysokości kilkuset tysięcy, z czego połowa idzie na państwo a połowa na gminy. Również pewną część przypadnie na rzecz Izby Handlowej. Niestety do Izby Handlowej wchodzą tylko nominowani zastępcy a nie wybrani. Również w Sejmie nie mamy odpowiednich zastępców. To wszystko powoduje, iż przechodzą nad nami do porządku dziennego i dziś jesteśmy świadkami tego, co się z kupiectwem czyni. Nie można żądać, by lokatorzy mieli odbudowywać miasta. Podniesienie takiego żądania graniczy już z pewną fantazją i przeciw takie fantazji walczyć musimy w drodze publicznych zgromadzeń. Mowca przedkłada swoją rezolucję w sprawie podwyżek czynszu, którą w następnym tygodniu umieścimy.

P. **Dürstenfeld** popiera rezolucję p. Horowitza.

P. radca **Schechter** przyjmuje do wiadomości uchwałę zgromadzenia orzekającą, by obydwie rezolucje przedłożone zostały Prezydjum stowarzyszenia celem uzgodnienia obydwóch rezolucji i polecenie, by tą przez Prezydjum ułożoną rezolucję przesłać do Warszawy do wiadomości kompetentnym czynnikom.

Przegląd ustaw i rozporządzeń.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów

z dnia 21 grudnia 1921 r.

w sprawie zaprowadzenia wymiany paczek z zagranicą.

Na mocy art. 10 ustawy z d. 27 maja 1919 r. o państwowej wyłączności poczty, telegrafu i telefonu (Dz. P. P. P. Nr. 44 poz. 311) zarządza się, co następuje:

Zarządzenia ogólne.

(Ciąg dalszy).

Sposób opakowania i adresowania paczek.

§ 7. 1. Za uszkodzenie zawartości paczki wskutek złego opakowania Zarząd pocztowy żadnej odpowiedzialności wobec nadawcy nie ponosi, nadawca więc obowiązany jest sam dbać o to, by opakowanie było dokładne i trwałe i dostosowane do odległości przewozu; w szczególności należy starannie opakowywać paczki, przeznaczone do krajów zamorskich lub ze słabo rozgałęzioną siecią kolejową, jak np. Rosja, Chiny, Turcja i t d., a to ze względu na znaczną liczbę przeładunków.

a) Przy przesyłaniu przedmiotów niełamliwych i takich, które nie mogą być uszkodzone zgnieceniem, używać należy do opakowania skóry, ceraty, płótna lub innego materjału, ewentualnie nawet grubego papieru, byleby tylko to opakowanie wykonane było z jednolitego materjału i zszyte nitkami jednolitego koloru i gatunku.

b) Przy przesyłaniu przedmiotów łamliwych lub takich, któreby mogły być uszkodzone przez zgniecenie, należy do opakowania używać pudełek z twardej grubej tektury lub blachy, skrzynek, względnie beczułek drewnianych. Użyte do tego celu deski powinny być jednego gatunku i jednej grubości, wynoszącej przynajmniej 1 centymetr.

c) Przy przesyłaniu płynnych olejów i ciał łatwo topliwych należy używ. but., flakonów lub pudełek metalowych, hermetycznie zamkniętych, które to naczynia wkłada się do skrzynek z metalu, drzewa lub falistej tektury, wypełniając próżnię między ściankami obu opakowań trocinami drzewnemi, watą lub materją gąbkowatą w ilości, dostatecznej do wchłonięcia płynu na wypadek pęknięcia pierwszego rezerwoaru.

d) Przy przesyłaniu wyrobów celuloidowych należy je wkładać do pudełek metalowych, a te do skrzynek drewnianych.

e) Mogą być przesyłane bez wszelkiego opakowania przedmioty, które zapomocą trwałego przewiązania, zakończonego plombą lub pieczęcią, dają się połączyć w jedną całość w formie paczki, niedającej się rozdzielić. Również nie jest wymagane opakowywanie paczek, których zawartość stanowią pojedyncze przedmioty np.: kawałki drzewa, metalu i t. p., których i w stosunkach handlowych zazwyczaj się nie opakowywuje.

2. Na zewnętrznem opakowaniu paczki w miejscach, gdzie się łączą zagięcia opakowania lub ścianki skrzynki, należy wyciskać indentyczne pieczęcie lakowe lub też przewiązywać paczkę na krzyż szpagatem, którego złączone końce zamykać plombą lub pieczęcią lakową, uniemożliwiającą otwarcie paczki bez widocznego śladu naruszenia opakowania. Na skrzynkach drewnianych w miejscach, gdzie mają być umieszczone pieczęcie lakowe, należy wyżłobić odpowiednie wgłębienie, aby zabezpieczyć pieczęć przed zerwaniem.

3. Adres paczki winien być wypisany na samem opakowaniu bądź atramentem lub trwałą farbą, bądź ołówkiem chemicznym na zwilżonem poprzednio polu. O ileby adresu nie można było wypisać na samem opakowaniu, należy go wypisać na oddzielnej kartce i w sposób trwały przymocować całą płaszczyzną do opakowania.

Adres powinien być wypisany głoskami alfabetu łacińskiego w języku francuskim lub w języku kraju przeznaczenia i powinien zawierać imię nazwisko i miejsce zamieszkania (miejscowość, ulicę i Nr. domu) odbiorcy, urząd pocztowy oddawczy i kraj przeznaczenia. jak również imię, nazwisko i miejsce zamieszkania nadawcy.

Na paczkach z podaną wartością wypisuje nadawca po słowach: „Valeur declarée” podawaną wartość w walucie kraju nadania słownie i cyframi, urząd zaś miejsca nadania uzupełnia ten napis wyszczególniając obok niego cyframi wynik przeliczenia podanej wartości na franki złote.

Adresy pomocnicze, deklaracje celne i statystyczne karty zgłoszenia.

§ 8. 1. Do każdej paczki zagranicznej nadawca obowiązany jest dołączać osobny adres pomocniczy, deklarację celną i statystyczną kartę zgłoszenia.

a) Formularze adresów pomocniczych (Bulletin d'expedition) wydane według wzoru międzynarodowego w języku francuskim z przekładem polskim są do nabycia we wszystkich urzędach pocztowych.

Nadawca wypełnia formularz zgodnie z tem, jak podał na paczce i zgodnie z napisami formularza, a mianowicie: w części głównej — słownie wartość paczki w walucie kraju nadania, liczbę deklaracji celnych, imię i nazwisko odbiorcy, miejsce przeznaczenia i szczegółowy adres odbiorcy; na odcinku zaś własne imię, nazwisko i dokładny adres; na stronie odwrotnej — wskazówki dla urzędów pocztowych, jak mają postąpić z paczką w razie niemożności doręczenia jej adresatowi. Na odcinku nie wolno umieszczać żadnych innych napisów, mających charakter korespondencji osobistej. Prócz tego na adresach pomocniczych do paczek z podaną wartością umieszcza się odcisk pieczęci, użytej do zamknięcia paczki.

b) Formularze deklaracji celnych (Deklaration en doune) wydane według wzoru międzynarodowego w języku francuskim z przekładem polskim, również można nabywać we wszystkich urzędach pocztowych. Należy je wypełniać w języku francuskim lub w języku kraju przeznaczenia ściśle według nadruków.

c) Statystyczną kartę zgłoszenia (deklarację statystyczną)nabywać można we wszystkich urzędach pocztowych. Należy ją wypełniać ściśle według napisów.

2. Za dokładność deklaracji celnej i statystycznej karty zgłoszenia oraz za zgodność wypisanych na nich danych z rzeczywistym stanem rzeczy ponosi odpowiedzialność wyłącznie n a d a w c a paczki. Urzędy pocztowe nie mają prawa badania zawartości paczek, a są tylko obowiązane uprzedzać nadawców, aby nie wysyłali przedmiotów, których przesyłka jest wzbroniona.

Rodzaje paczek i specjalne życzenia nadawców paczek.

§ 9. Nadawca paczki zagranicznej czy to zwykłej (bez podanej wartości) czy też z podaną wartością, ma prawo żądać, by nadana przez niego paczka:

a) była doręczona adresatowi w miejscowym okręgu doręczeń urzędów pocztowych, po nadejściu do miejsca przeznaczenia, przez umyślnego posłańca; tego rodzaju paczki oznacza się napisem „expres“ (pośpieszna);

b) była przesłaną za pomocą połączeń pośpiesznych, używanych do przewozu poczty listowej i niezwłocznie po nadejściu do miejsca przeznaczenia doręczona była adresatowi przez umyślnego posłańca; tego rodzaju paczki oznacza się napisem „urgent“ (pilna);

c) była wydana adresatowi po wypłaceniu przez tegoż obciążającej ją sumy pobraniowej; tego rodzaju paczki oznacza się napisem „remboursement“ (pobrania);

d) była wydana adresatowi bez pobrania od niego jakichkolwiek należytości lub tylko należytości celnych, uiszczenia których podejmuje się sam nadawca po otrzymaniu odpowiedntgo rachunku; tego rodzaju paczki oznacza się napisem „f r a n c d e t o u s droits“ (wolne od wszelkich należytości celnych), lub „franc de droits de douane seulement“ (wolne tylko od należytości celnych);

e) była wydana adresatowi za poświadczeniem odbioru na specjalnym formularzu, zwracanym niezwłocznie nadawcy przez urząd oddawczy; tego rodzaju paczki oznacza się napisem „avis de reception“ (zwrotne poświadczenia odbioru).

Z tych pięciu żądań, przewidzianych konwencją, zarząd pocztowy polski na razie ze względu na warunki lokalne, uwzględnia tylko wskazane pod a) i e). Ze zmianą warunków uwzględniane będą i pozostałe żądania, co podanem będzie do wiadomości osobnem rozporządzeniem. (C. d. n.)

Podatek przemysłowy.

Dodatkowy podatek przemysłowy od przedsiębiorstw obowiązanych do publicznego sprawozdania.

(Ciąg dalszy.)

Podatek przemysłowy zasadniczy opłaca się corocznie przez wykupno świadectwa przemysłowego (patentu). Przedsiębiorstwa zwolnione otrzymają je za darmo. Każdy oddzielny zakład musi mieć odrębne świadectwo. Przytem zaliczenie do pewnej kategorji podatku, to jest świadectwa, warunkuje moność wykonywania wogóle niektórych zawodów. W dodatku świadectwo każdej kategorji handlu uprawnia do utrzymywania tylko pewnej liczby pomieszczeń składowych, mianowicie dla

I	klasy	3	składy
II	„	2	„
III	„	1	„

Na wyższą od uprawnienia liczbę pomieszczeń składowych w handlu oraz na wszelkie składy przedsiębiorstw przemysłowych, prócz na własne zapasy produkcyjne i wyprodukowane, należy wykupić jeszcze dodatkowe świadectwa na pomieszczenia handlowe, których cena jest ustalona obecnie dla

I	klasy	na M.	16600
II	„	„	5250
III	„	„	1500.

Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzi kilka rodzajów handlu, należących do kilku kategoryj podatkowych, to zalicza się je do kategorji najwyższej. To samo tyczy się przemysłu. Stosownie do kategorji jest dozwolonem utrzymywanie składów w całem państwie.

Kategorja IV handlu nie ma wcale prawa mieć składów. O ile sam właściciel lub członkowie jego rodziny nie prowadzą przedsiębiorstwa, to dodatkowo musi zarządzający posiadać świadectwo na wykonanie zajęć przemysłowych (handlowych). Najniższe kategorje handlu nie mogą wcale utrzymywać subjektów lub tylko jednego do dwóch.

Zapomocą tych wszystkich ograniczeń uzyskuje się pewne ustosunkowanie stopy podatku nie tylko do charakteru miejsca zarobkowania i rodzaju przedsiębiorstwa, lecz i jego rozmiarów. Naturalnie, w grubem tylko szacunkowem przybliżeniu, zapomocą wnioskowania z zewnętrznych cech. Skutkiem czego ustawa zawiera cały szereg przepisów z zakresu prawa przemysłowego. Kontrolę nad prawidłowem wykupnem świadectw wykonują inspektorowie podatkowi i ich pomocnicy względnie delegowani urzędnicy akcyzy, przy współudziale osób, należących do miejscowego dozorcu handlowego lub sami. Przy rewizji na miejscu ma współdziałać policja. W razie wątpliwości, do jakiej kategorji według cech zewnętrznych należy przedsiębiorstwo, przyjmuje się za decydujące kryterjum, służące dla podziału przedsiębiorstw na kategorje dla podatku dodatkowego, a więc zysku rocznego.

W razie niewykupienia świadectwa, lub wykupienia niższej kategorji niż należało, spisuje się protokół, na podstawie którego Izba Skarbowa decyduje i ewentualnie nakłada kary. Podatek dodatkowy jest inny dla przedsiębiorstw obowiązanych do publicznego składania rachunków a inny dla przedsiębiorstw innych.

Rynek towarowy.

Ceny bez zmian.

BAWEŁNA: Dotychczas import bawełny do Polski odbywał się na Bremę, obecnie w Gdańsku utworzyło się nowe towarzystwo pod firmą

American Cotton Trading Corporation Ges. m. b. H.

które się zajmie sprowadzeniem, magazynowaniem i spedycją bawełny. Ma to być zaczątkiem planu dla wielkiego koncernu Ameryki, by w Gdańsku skoncetrować wielkie składy bawełny.

Z ANGIELSKIEGO RYNKU TOWAROWEGO.

Futra. Na ostatniej aukcji wszelkie partje wysprzedano. Niemcy czyniły wielkie zakupy. Hudson Bay Company ogłasza, że ceny obecne na białe, brunatne i szare niedźwiedzie, obniżyły się o 25 proc. od aukcji w listopadzie. Lisy srebrne o 20 proc., lis i czarny niedźwiedź o 15 proc., bobry, niebieskie lisy o 10 proc., wilki o 5 proc. niższe. Natomiast białe lisy droższe o 5 proc. japońskie lisy o 20 proc. Australskie futra. lis i oposum, tańsze o 10 proc., wolabi droższe o 30 proc., sukno tańzze o 10—12 proc., narzędzia drobne i galanterja żelazna znajduje obecnie zbyt w Rosji, len nadszedł z Rosji — odbiorcy niezadowoleni. Chemikalja podrożały.

Danlop Ruber Company na ostatnem walnem zgromadzeniu wykazały straty za rok ubiegły na 320006 Ł.

Sytuacja handlowa w Hamburgu.

Hamburg w marcu br.

W ubiegłym tygodniu ruch w handlu hurtownym w dziale ryżu, mąki i zboża na ogół dalej niezmienny. Brak wagonów tamuje wogóle ekspedycję.

Z powodu ciągłego spadku kursu marki niem. importerzy ryżu nie są w stanie poczynić nowych zakupów. Cena 15 sh. za 50 klg. ryżu BURMA II się utrzymuje. Nowe zbiory ryżu w cenie się podniosły i będą droższe, jak z tej kampanji.

Mąka zagraniczna, specjalne amerykańska, od tygodni bez obrotów. Ceny za partje w porcie wynoszą:

Patent-Hard-Winter	dolarów	8·75
Exportpatent	„	8·25
Firstclear	„	7·—

Z rynków zbożowych są tu znane opinje krajów produkujących dla eksportu i tak w INDJACH urodzaje są lepsze, w Australji tak samo. Amerykańskie giełdy są trochę wstrzemięźliwsze przy żądaniu cen, mimo dalszego znacznego zapotrzebowania na eksport.

W Niemczech daje się odczuwać brak pszenicy; za jęczmień żąda się bardzo wysokich cen, gdyż z powodu drożyzny k a w y, ludność kupuje kawę słodową. Cena za kukurudzę się podniosła.

Sytuacja po przezimowaniu zboża w środkowej Europie na ogół znośna.

List sytuac jny z Wiednia.

Wiedeń w marc 922.

Drożyzna, strajk konsumentów, ciągła podwyżka płac roboczych, oto sytuacja dla całego szeregu zawodów.

żywność:

Mąka żytnia jasna koron 460.— ciemna 380.— węgierska mąka pszenna t. z. nulka 57-58 węgierskich koron, pszenica 340·— koron, żyto 285.— jęczmień 285.—, owies 280.— koron, biała fasola 14.— koron jugosł.

Chemikalja:

Mimo licznych ofert, ceny się nieco podniosły z powodu spadku korony. Zainteresowanie było na chromkali i Oxalsäure, cena za sodę bic. podniosła się z 200 na 250 Koron. Z Polski czyniono znaczne zakupy. Za sodę żrącą żądają 700. K. Sody amoniakalnej z Polski szukano dla eksportu w cenie 210.— koron. Siarczan miedzi osiągał 700.— K.

Z niem. rynku chemikalji donoszą o silnej tendencji zwyżkowej. W Hamburgu odbywają się poważne transakcje. Z czeskiego rynku chemikalji: dalsza stagnacja trwa.

Obuwie:

Trochę więcej zainteresowania, poszukiwane są towary wiosenne. Ceny chwilowe są:

męskie buciki boks-cielęce	13.500.—	Za kołkowe
„ „ „ juchtowe	13.000.—	lub Mackay
„ „ juchtowe	13.000.—	szyte obuwie
„ „ brunatne	17.000.—	fabryczne
„ „ Goodya	23.000.—	
damskie ½ buciki „	18.000.—	
„ buciki „	24.000.—	

Sytuacja na rynku skórniczym w Czechosłowacji.

Sytuacja na czechosłowackich rynkach skórniczych nie zmieniła się zasadniczo w ostatnich czasach. Pierwsza wielka aukcja w tym roku z dnia 5 stycznia b. r. wypadła przy słabem zainteresowaniu niekorzystnie. Żywszy popyt objawił się tylko na niektóre gatunki skór surowych, na ogół jednak sytua-

cja rynkowa nie zmieniła się, ponieważ zarówno na wielkich aukcjach, jakoteż i ze strony zbieraczy skór oferuje się zbyt wielkie ilości, na które niema kupców. Ta stagnacja jest zjawiskiem, nie idącem równolegle z rynkami zagranicznemi, gdzie np. we Francji i Niemczech panuje stała pomyślna konjunktura. Mimo zniżki cen skór surowych, zachowuje popyt na czechosłowackich rynkach skórniczych dalszą rezerwę. Skóry końskie i cielęce leżą odłogiem, skóry krowie oferowane w wielkich ilościach, nie znajdują kupców.

Z dniem 1 stycznia 1922. wprowadzono nowe warunki płatności w przemyśle futrzanym. Warunki te są: skonto do 30 dni 5 proc. do 60 dni 4 proc. do 90 dni 3 proc.

Odgłosy prasy.

W sprawie odbudowy gospodarczej w Polsce.

pisze Kupiec Poznański w przeglądzie tygodniowym (Zeszyt Nr. 3 z dnia 17|I br.):

Powiedzmy prawdę, że rząd nasz wiele dotychczas w tym kierunku zaniedbał, a nawet nie daje prywatnym sferom kupiecko-przemysłowym możności dostatecznej inicjatywy i opanowania rynku rosyjskiego. Jedynym poważniejszym objawem wysiłków prywatnych było zwołane w dniu 10. stycznia w Łodzi Zebranie Stowarzyszenia Przemysłu i Handlu w sprawie handlu ze Wschodem.

Tę niezmiernie ważną dla łódzkiego przemysłu sprawę referował p. Jokiel. Następnie dwaj organizatorowie Zrzeszenia dla Handlu ze Wschodem z Warszawy zaznajomili zebranych licznie przemysłowców i kupców o zorganizowaniu Towarzystwa dla Handlu ze Wschodem jako spółki akcyjnej, oraz ze sprawą stanowiska rządu i z widokami na najbliższą przyszłość. Obecnie na umowę handlową liczyć nie można i trzebaby czekać zbyt długo, gdy tymczasem handel z Rosją podjąć należy natychmiast, gdyż w Rosji istnieją już całe okolice, które mogą służyć jako wspaniałe rynki zbytu dla przemysłu łódzkiego. Handel z Rosją obecnie może być prowadzony t. zw. przyfrontowy, wskutek czego trzeba zorganizować odpowiednich transporterów, a niewątpliwie sfery przemysłowe i handlowe łódzkie wezmą żywy udział w handlu ze Wschodem, gdyż tego wymaga ich własny interes. Handel z Rosją zażegnałby panujące obecnie w przemyśle przesilenie.

Ze sprawa handlu z Rosją nie stoi dla nas na dobrej drodze, mimo olbrzymiego znaczenia dla życia gospodarczego Polski, świadczy o tem fakt następujący:

Na Górny Śląsk przyjechał przedstawiciel Moskiewskiego Gospodarczego Komisarjatu, celem nawiązania stosunków handlowych z firmami górnośląskiemi.

Delegat poczynił znaczne zakupy artykułów żelaznych.

Transporty idą przedewszystkiem do Lubeki skąd drogą wodną odesłane zostaną do Rewla.

Charakterystyczną cechą jest niekorzystanie z komunikacyj kolejowych polskich i strata dla nas frachtów tranzytowych.

Zapłata następuje w walucie złotej, mianowicie w czekach na banki amerykańskie.

Współpracownik „Telegraphen Union“ miał sposobność mówić z delegatem Bolszewji, który stwierdził, iż Rosja zamierza wejść w jaknajściślejsze stosunki handlowe z Niemcami z pominięciem Polski.

Delegat dał do zrozumienia, iż w Rosji nastąpiło silne skonsolidowanie związków gospodarczych i pewna ciągłość idei i celów, obok dość znacznych zapasów złota, które muszą zastępować na razie te luki, jakie przyniesie zbyt mała stosunkowo ilość towarów rosyjskich, zdatnych do eksportu, a w szczególności surowców dla przeróbki w Niemczech.

Pozatem utrzymuje delegat, iż zapuszczone kopalnie złota w okręgu Ekaterynburskim na nowo zaczęły eksploatować z podwójną siłą oraz, że specjalne partje robotnicze wysłano na Ural i Ałtaj, celem wydobywania — nawet na razie sposobem prymitywnym, rabunkowym: miedzi, platyny i asbestu.

Z przedstawionego stanu rzeczy wynika niedwuznacznie nietylko fakt, iż w kierunku zapewnienia sobie pośrednich i bezpośrednich, oficjalnych i nieoficjalnych stosunków handlowych z Rosją zaniedbaliśmy ogromnie wiele, ale także i to, że w Rosji i przy dzisiejszem położeniu istnieją poważne możliwości stosunków handlowych, z których korzystają śmiało inni.

Z rejestru handlowego.

W rejestrze handlowym tut. Sądu okręgowego wpisano pod spółdzielni 8 pod L. cz. Firm. 301|22 następującą firmę:

Do rejestru spółdzielni wpisano:

Numer spółdzielni 8. Brzmienie firmy: Spółka węglowa w Rzeszowie, spółdzielnia zapisana z poręką udziałową. Data statutu 11. grudnia 1921.

Celem tej spółdzielni jest wspólne zakupowanie węgla i koksu na rachunek swoich członków i sprzedaż tych produktów między członków na wspólną korzyść. Ograniczenia co do zawierania interesów z niecz łonkami w statucie niema. Siedzibą spółdzielni jest Rzeszów. Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni wpłaconemi udziałami. Udział każdego członka wynosi Mp. 100. i musi być zaraz przy wstąpieniu odrazu wpłacony. Każdy członek może mieć dowolną ilość udziałów. Zarząd składa się z dwóch członków. Wybrani zostali członkami zarządu Samuel Fett i Izak Lieber kupcy w Rzeszowie. Czynność zarządu statutem nie została ograniczoną. Zastępców nie mianowano Do ogłoszeń spółdzielni przeznaczone zostało pismo „Przegląd kupiecki“, wychodzący w Krakowie.

Rok obrachunkowy kalendarzowy. Likwidacja spółdzielni w myśl przepisów ustawy. Firmę spółki podpisuje dwóch członków zarządu. Rada nadzorcza składa się z 3 członków.

Sąd okręgowy.

Rzeszów, dnia 25 lutego 1922.

Kronika.

Z Kraju:

REFERAT o sprawach interesujących kupiectwo posła Dr. O. Thona odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia dni 2|IV. br. o godz. 4. popołudniu.

Znany w szerszych sferach kupieckich p. Dawid Buchner obchodzi dnia 30 marca 1922 złote gody.

Równocześnie przypada w tym r. 50 lecie istnienia firmy Dawid Buchner.

Z tej okazji złożył p. Buchner na różne cele dobrocz. znacz. kwoty, a także 10.000. Mkp. na cele Krak. Stow. „Kupców.—

Korzystając z tej okazji jubileuszu zasyła serdeczne gratulacje

Wydział.

IZBA HANDLOWA I PRZEMYSŁOWA w Bielsku wybrała na posiedzeniu z dnia 27|II. ponownie obecne prezydjum.

NOWA DZIELNICA PRZEMYSŁOWA W GDAŃSKU: Budynki byłej fabryki broni wydzierżawia Senat Gdański na urządzenie zakładów przemysłowych. Obecnie urządziły już tam swoje zakłady przemysłowe jako filie fabryka papierów „Jasmatzi“ w Dreźnie pod firmą „Hellas“, fabryka papierosów Garbaty firma Gutschow i Co. fabrykę liczydeł. Są to firmy niemieckie z Rzeszy niemieckiej, które — jak już powyżej zaznaczyliśmy —utworzyły tutaj swoje filje. Prócz tego znajduje się tam już jeden zakład przemysłowy gdańskiej firmy Wiktor Lietzau. Do wyżej wymienionych firm, które mają w b. fabryce broni swoje zakłady, przybyły w ostatnim czasie gdańska fabryka czekolady, dalej filja firmy berlinskiej C. F. Foth i gdańska firma Groth i Budziński. Toczą się jeszcze rokowania co do urządzenia fabryki obuwia, fabryki kapeluszy damskich i męskich, fabryki surogatów żywnościowych przez firmę dr. Oetker w Bielefeldzie, fabryki piór stalowych do pisania, fabryki wyrobów chemicznych przez firmą von Heydn w Dreźnie-Radebeul, dalej fabryki cygar, którą urządzić zamierza pewna stara firma gdańska i fabryki kleju, którą zamierza stworzyć kilku przemysłowców gdańskich. Prócz dwóch ostatnich firm, wszystkie inne, z któremi Senat pertraktuje o oddanie budynków w b. fabryce broni, są firmami Rzeszy niemieckiej, któr- zamierzają założyć tu swoje fiije. Widać z tego, że przemysł niemiecki z Rzeszy drogą pośrednią przez Gdańsk chce się dostać do Polski.

— OGÓLNY NAKŁAD dzienników paryskich wynosi obecnie 5 miljonów egzemplarzy dziennie. —

OSTRÓW. (Ukończenie budowy fabryki „Wagon“). Roboty budowlane około fabryki wagonów doprowadzono do końca. Jest to jedno z największych przedsiębiorstw powojennych. Budowa wagonów już rozpoczęta, dostarczono już pewną ilość wykończonych wagonów.

NOWELA DO USTAWY O PODATKU DOCHODOWYM ustanawia jako minimum egzystencji 180.000 m. Z dochodu 180.000—200.000, podatek wyniesie 1000 m. rocznie Podatek ma wynosić przy dochodzie 300 — 480.000 - 0.2 proc.
480 —660.000 — 0.3 proc.
600 — 800.000 — 0.4 proc.
700 —1000.000 — 0.5 proc. i t. d.

DANINA ZE SPÓŁEK Z OGR. ODP. Pisaliśmy w swoim czasie, że Izba Skarbowa w Warszawie wbrew przepisom prawa zalicza wszystkie bez wyjątku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością do rzędu przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania sprawozdań.

Dowiadujemy się obecnie, że Izba Skarbowa w Łodzi stanęła na odmiennem stanowisku, zaliczając w poczet przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznepo składania sprawozdań tylko te spółki z ogr. odp., których kapitał zakładowy przekracza miljon marek, oraz tylko niektóre z mniejszym kapitałem.

Już czas najwyższy sprawę tę ostatecznie wyjaśnić i uzgodnić praktykę podatkową w całej Polsce.

WEDLE NOWEJ ORDYNACJI WYBORCZEJ otrzyma Małopolska Zachodnia 46 mandatów. Kraków miasto 3, Kraków powiat 9, Wadowice 7, Nowy Sącz 6, Tarnów 7, Jasło 7, Rzeszów 7 mandatów.

Małopolska Wschodnia będzie miala 66 mandatów Lwów miasto 4, Lwów powiat 8, Przemyśl 7, Sambor 7. Bóbrka 5, Stryj 3. Stanisławów 2; Kołomyja 5, Czortkow 6, Tarnopol 6, Złoczów 5.

OSTATNIO stwierdziły badania geologiczne, że okręg górniczy w Karpatach roponośny wynosi 10.000 klm. Obecnie eksploatacja obejmuje zaledwie 1 proc.

ZWIĄZEK PRZEMYSŁU TEKSTYLNEGO. Planowany już od kilku miesięcy związek polskiego przemysłu tekstylnego, został utworzony. Oddział eksportowy tego związku rozpoczął już swe czynności. Ministerjum skarbu nadało mu charakter oddziału dewizowego, przez co możliwem jest osiągnięcie kontroli handlu przed przemytnictwem. Członkowie jednak zmuszeni są, interesa swe eksportowe wyłącznie załatwiać przez związek. Celem tego związku jest uzyskanie rynków zbytu dla produktów tekstylnych krajowych. Członkami tego związku są fabryki w b. Kongresówce.—

ROZWÓJ TOWARZYSTW AKC. W B. ZABORZE PRUSKIM. Rozwój gosp. tej dzielnicy ilustrują następujące cyfry:

Do r. 1919 istniały w b. zaborze pruskim 58 Tow. Akc. o kapitale zakładowym (przeliczonym na marki polskie), 90.476,000 Mkp. Obecnie czynnych jest Tow. Akc. 233 o kapit. zakładowe 4.8 miljardów.

ZWIĄZEK POLSKIEGO PRZEMYSŁU ZABAWKOWEGO I GALANT., został utworzony, który obejmuje wszystkich producentów przemysłu zabawkowego.

POLSKA POŻYCZKA WE FRANCJI. Poincaré odnosi się pomyślnie do zaciągnąć się mającej pożyczki polskiej we Francji, poczynił tylko zastrzeżenia co do warunków i czasu emisji

STOWARZYSZENIE Przemysłowe Gremjum Agentow Handlowych, w Krakowie zawiadamia niniejszem wszystkich swoich Członków, iż Sekretarjat Stowarzyszenia mieści się obecnie chwilowo w biurze Sekretarza Stowarzyszenia p. Józefa Suessera w Krakowie, przy ul. Dietlowskiej 97, dokąd należy przesyłać wszelkie korespondencje, zgłoszenia, oraz wpłaty Członków.

Sekretarjat urzęduje codziennie od godz. 2—4 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt.

Przełożeństwo Stow. Przem. Gremjum Agentów Handl. w Krakowie.

KASA KUPIECKA, jedna z najważniejszych placówek kredytu kupieckiego, nie została dotychczas uruchomioną z różnych od nas niezależnych powodów. Najbliższe walne zgromadzenie, które się odbędzie 9 kwietnia ma wybrać nowy Zarząd. Celem porozumienia się z udziałowcami co do wyborów, wzywamy niniejszem wszystkich udziałowców na zgromadzenie przedwyborcze, które się odbędzie dnia 2; kwietnia w lokalu Stow. ul. Grodzka 43.

Z ADMINISTRACJI, Zawiadamiamy niniejszem, że abonament „Przeglądu kupieckiego“ został z dniem 1. kwietnia b. podwyższony. Prosimy P. T. abonentów o złożenie dopła-

ty w wysokości 150 Mp. za I. półrocze br. Abonament obecnie wynosi na cały rok 1.800 Mp.

P. T. zamiejscowi abonenci raczą załączonym czekiem P. K. O. przesłać powyższą podwyżkę.

Z powodu ogromnych kosztów nakładu zmuszoną została Administracja abonament podwyższyć.—

WAŻNE DLA P. T. KUPCÓW, PRZEMYSŁOWCÓW, SPEDYTORÓW I T. P.

10. kwietnia ukaże się numer świąteczny „Przeglądu Kupieckiego" w znacznie powiększonym nakładzie i objętości. Numer świąteczny zostanie rozesłany na całą Polskę, to też należy rychło nadesłać inseraty, celem umożliwienia na czas druku.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Przeglądu Kupieckiego" ul. Grodzka 43 w godz. urzędowych do 5. kwietnia 1922 włącznie.—

OPŁATY ABONAMENTOWE i za międzymiastowe rozmowy telefoniczne będą od 15 kwietnia br. podwyższone o 50 procent.

Abonenci, którzyby z tego powodu nie reflektowali na dalsze używanie oddanych im stacji telefonicznych mogą wypowiedzieć abonament z dniem 1-szego kwietnia br.

ULGI CELNE; Ministerstwo Przemysłu i Handlu zawiazawiadamia Krakowskie Stowarzyszenie Kupców, że wniosek o przedłużenie 6-cio tygodniowego terminu ulg celnych będzie na następnych posiedzeniach rozpatrzony.

CZECHOSŁOWACKI ZARZĄD POCZTOWY dla ukrócenia nadużyć w wysyłaniu nieopłaconych przesyłek listowych celem wykorzystania różnicy walutowej wprowadził w obrocie z Polską przymus całkowitej opłaty przesyłek listowych, oraz wykluczył używanie kartek pocztowych z opłaconą odpowiedzią.

Przesyłki listowe nieopłacone lub opłacone nie dostatecznie, przeznaczone do Czechosłowacji będą, o ile nadawca podał swój adres, zwracane celem uzupełnienia opłaty pocztowej, w innych zaś wypadkach postąpi się z niemi, jak z przesyłkami niedoręczalnemi.

ZWRACA SIĘ UWAGĘ naszym członkom, iż organy egzekucyjne magistratu rozsyłają obecnie wezwania n zapłacenie różnych zaległych podatków a w szczególności podatku dochodowego.

Ponieważ w wielu wypadkach podatki te dawno już zapłacono, wskazanem jest w takich wypadkach przedłożyć organom kwity; o ile zaś podatnik kwity zagubił, winien się udać do urzędu podatkowego (ul. Basztowa) po wyciąg zapłaconych już podatków i okazać je w danych wypadkach organom egzekucyjnym.

Z zagranicy:

CZECHY. Rząd czeski podwyższył cło od automobili na 150000 Kć. od 1 automobilu, przez co uniemożliwia import autom. do Czech. Rząd włoski przeciw temu zaprotestował.

Ceny węgla ostrawskiego zostały zniżone na 29.60 Kć. za 1 kg. węgla drobnego, zaś ceny koksu na 51.26—53.81 Kć.

Wywóz cukru z tegorocznej kampanji wynosi dotychczas 1·7 miljon kg. (0.45 milj. kg. w tym samym czasie zeszłego roku).

Ilość bezrobotnych, wspomaganych przez rząd czeski wzrosła z 35.000 w sierpniu b. r. na 49.000 w lutym b. r.

Niemcy:

REPARACJE. Urzędowy komunikat komisji reparac. oblicza wartość wpłat repar. do dnia 31.XII 1921, uskuteczniaanych przez Niemcy, na 6·5 miljardów marek n. w złocie, z czego przypada 1·2 miljardów na zapłatę w gotówce i dewizami w złocie, 2·8 milj. na świadczenia rzeczowe, a 2·5 za odstąpione przez Niemcy obszary i majątek państwowy. Nie wchodzą w to koszta komisji repar. i okupacji.—

ZWIĄZEK wszystkich większych francuskich kopalń i hut przystąpił do górnośląskich kopalń Holenlohe T. A. i ma zamiar utworzyć odrębne Tow. Akc. dla górnośląskich wartości.—

W LUTYM b. r. wystąpiło 134 Tow. Akc. z żądaniem podwyższenia kapitału zakład. o blisko 1·3 miljarda marek, w tym samym czasie powstało 111 Tow. Akc. o kapitale zakład. 522 miljonów.

W HANDLU HURTOWNYM wykazuje indeks cen wzrost z początkiem marca o 43 punkty; w lutym wynosił indeks cen 352. Zwyżka cen objawia się najbardziej w cenach środków żywności. Ceny w stosunku do pokojowych są 49 razy wyższe.

CENY CEMENTU wzrosły 4 marca b. r. o 2700 Mkn. tj. na 8242—9430 Mkn. za wagon.—

Austrja:

KOMISJA REPARACYJNA zgodziła się na zniesienie gener. prawa zastawu na dochodach Austrji do sumy 500 milj. Kć., w ten sposób pożyczka czeska dla Austrji wejdzie w życie.

DLA CEŁ ustanowiono na czas od 13|III—19|III parytet złota w wysokości 1500 K. a.

Litwa:

JAK DONOSI KOWIEŃSKIE: „ECHO" ma konferencja gospodarcza niemiecko-litwacka omówić przedewszystkiem trzy sprawy: 1) Zastąpienie waluty niemieckiej, na litewską 2) odszkodowanie za szkody poczynione podczas wojny niemiecko-rosyjskiej, 3) zawarcie układu handlowego.— Litwa skłonną jest, pod pewnemi warunkami zatrzymać walutę niemiecką.—

WZROST TOW. AKC. na Litwie. W zeszłym roku powstało szereg Tow. Akc. Obecnie istnieje 57 Tow. Akc.

Estonja:

EXPORT ESTOŃSKI na podstawie statystyki urzędowej wynosił w r. 1921. 7·3 milj. pudów, z czego 39·1 proc. przypada na Anglię, 28·6 proc. na Rosje, 4 proc. na Niemcy. Statystyka nie wykazuje wywozu do Polski.

Rosja:

TOWARZYSTWO DLA HANDLU wełną powstało w Moskwie pod f. „Wszechrosyjskie Tow. dla handlu wełną". W Tow. tem ma bezpośredni udział Najwyższa Rada gospodarcza. Celem tego Tow. jest uzyskanie surowej wełny i jej przeróbka.

WZROST PRODUKCJI NAFTOWEJ W BAKU. W lutym wynosiła produkcja nafty 14·5 miljonów (1 pud = 16.38 kg.) t. j. o 1000000 pudów więcej niż w styczniu.

OŻYWIENIE PRZEMYSŁU TEKSTYLNEGO W PETERSBURGU. Jak donosi „Der Osten", przyniósł koniec roku 1921 silne ożywienie przemysłu tekstylnego w okręgu petersburskim. Podczas gdy z początkiem listopada b. r. były—z 45 fabryk tekstylnych—4 tylko w ruchu, to z końcem roku uruchumiono cały szereg innych fabryk, a planuje się obecnie otwarcie 6 państw. a 9 prywatnych fabryk tekstylnych, do czego ma służyć założenie „Banku przemysłowego" w Petersburgu. Mimo tego znacznego ożywienia, jest wytwórczość tych fabryk daleką od zaspokojenia potrzeb i tem tłumaczą się starania sowietów wejście w kontakt z przemysłem łódzkim.

Ukraina.

Rada komisarzy zatwierdziła plan założenia trustu spirytusowego w Charkowie, do którego ma należeć 49 gorzelń i 5 fabryk octu.